

Giftermaal, men naar de ønske kirkelig Vielse, ville Statens Embedsmænd, Præsterne, kunne modsætte sig den. Jeg tror ikke, det vil være nogen heldig Maade at løse Spørgsmaalet paa. Nu siger man rigtig nok: Det er jo netop det samme, som er bestemt i Lovens § 20, og denne Paragraf er Ministeren jo Fader til, den er altsaa hans eget Barn. Ja, men det er jo rarest at kendes ved sine Børn i sit eget Hjem. Komme de bort fra det, hænder det, at de komme i Selskab og Omgivelser, som en Fader ikke finder rigtig passende for dem. Her træffer jeg netop dette Barn, som jeg i øvrigt vedkender mig, i Omgivelser, som ikke rigtig passe for det, thi hvad jeg har foreslaaet, er, at Præsterne skulle stilles frit, og det er der intet at sige til, for saa vidt som den luthersk—evangeliske Kirke her i Landet er et Kirkesamfund, som man derfor ogsaa bør give Lov til at behandle den kirkelige Side af Sagen, som det vil. Men en anden Ting er det at give Præsterne Lov til ogsaa at raade over den borgerlige Side af Sagen. Det er en betydelig Forskel. Min Betragtning tror jeg i Virkeligheden har ikke saa lidt Tilslutning i vort Folk, og jeg tror ogsaa, den har betydelig Tilslutning blandt Præsterne; thi jeg har ikke den Opfattelse, at den Adresse, Præsterne indsendte, kun er dikteret af Frygt for Afsked eller sligt. Maaske en enkelt kan have nærret en saadan Frygt, men Flertallet har sikkert set paa Sagen paa ganske samme Maade som jeg. Jeg tror, som sagt, at min Betragtning har megen Tilslutning, og sikkert er det, at det 1ste ærede Medlem for 9de Kreds (Stilling) har Uret i, at Halvdelen af vedkommende Præster ere faldne fra eller ere løbne deres Vej. Mig bekendt er der kun 3 og ikke Hundrede, som det ærede Medlem sagde. Jeg tror, at Præsterne ville føle sig ilde berørte af en saadan Udtalelse som den, at de ere faldne fra, eller at de ere vendte fra det, hvad det nu var for et Udtryk, det ærede Medlem brugte. Ja, jeg har ikke stort Haab om, at Afstemningen vil vise et andet Resultat end det, man paa Forhaand maa vente. Vi maa være forberedte paa at se Ændringsforslaget vedtaget, hvorefter det vil gaa ned i det andet Ting; men dermed er Sagen ikke død, og saa længe der er Liv i den, vil jeg gerne medvirke til et Resultat, thi Stillingen er i mine Øjne ganske alvorlig, ikke for Mindretallene, ikke for Fritænkerne, men for Folkekirken selv. Da jeg ser saaledes paa Sagen, vil jeg medvirke saa længe som muligt for at

faa noget ud af den, men jeg tror ganske vist ikke, Flertallet nu er paa den rette Vej.

Justitsministeren (Alberti): Jeg blev lidt overrasket ved at høre den ærede Ordfører som et Moment, der kunde begrunde Modstand mod Forslaget i den foreslaaede Skikkelse, anføre Reglerne i Forslagets Kapitel I, angaaende Betingelserne for Ægteskabs Stiftelse. Den ærede Ordfører udtalte jo, at disse Betingelser ere saa vanskelige og udviklede, at man ikke kan antage, at almindelige Lægfolk som Ægteskabsforstandere ville være i Stand til at forstaa dem. Dette Argument, synes jeg, minder adskilligt om de Argumenter, man fremførte for mangfoldige Aar siden, da Talen var om at fjerne Præsterne som fødte Formænd for Sogneraadene. Den Gang blev der ogsaa sagt, at det kunde ikke gaa an, da Sogneraadene havde med saa mange juridiske Spørgsmaal at gøre, man kunde ikke gaa ud fra, at Lægfolk vilde kunne klare dem, det maatte der Præster til. Naa, det har senere vist sig, at Sogneraadsformændene, enten det er Husmænd, Landsbyhaandværkere, Gaardmænd eller Proprietærer, have klaret disse juridiske Spørgsmaal lige saa godt som Præsterne, og der er heller ingen Grund til at antage, at Præsterne skulde være mere kyndige i juridiske Sager end almindelige Lægfolk i teologisk Forstand; i juridisk Forstand tør det vel antages, at Præster lige saa godt som Husmænd, Gaardmænd og Proprietærer ere Lægfolk. Nu sagde ganske vist den ærede Ordfører, at alle Præster blive underviste paa Pastoralseminariet. Det er ikke ganske rigtigt, for det er ikke nødvendigt, men det er vel nok Tilfældet for de flestes Vedkommende. Men fordi en Præst har faaet et Kursus i Kirkeret, er der vel ikke særlig Grund til at tro, at han, naar vanskelige Tilfælde indtræde, vil være bedre i Stand til at klare dem end andre Folk med god og sund Forstand, saa meget mindre som Lovforslaget for at gøre det anvendeligt og let haandterligt for de Folk, der kunne blive Ægteskabsforstandere, har lagt an paa at fjerne de Tvivl og Vanskeligheder, som de nuværende Lovbestemmelser i hvert Fald ved en løselig Gennemlæsning kunne forvolde. Naar man vil gaa Lovforslagets første Kapitel igennem, er jeg vis paa, at det vil vise sig, at det giver en saadan Specifikation over de Tilfælde, som kunne komme til at foreligge, at det ikke vil være vanskeligt